

DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-3\(39\)-297-308](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-3(39)-297-308)

УДК 336.71

JEL Classification: G20; G21

Олена Іванівна Панченко

кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: pan68@ukr.net. **ORCID:** <http://orcid.org/0000-0001-8071-4983>

ResearcherID: [F-6779-2016](https://orcid.org/0000-0001-8071-4983)

Олена Олександрівна Тарасенко

кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: prokopenkolena22@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0003-0701-933X>

Павло Юрійович Анікейчик

аспірант кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: panikeichyk@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0006-1605-9092>

Сергій Григорович Сергіянський

аспірант кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: ssg_90@ukr.net. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0004-5558-125X>

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ РИНКУ ДЕПОЗИТНИХ ПОСЛУГ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

У статті розкрито особливості ринку депозитних послуг у сучасних умовах та надано їхню характеристику. Серед найважливіших особливостей функціонування депозитного ринку в умовах макроекономічної нестабільності та воєнного стану виділяються такі як: збільшення кількості негативних факторів, які впливають на поведінку вкладників та зростання кількості альтернативних інструментів вкладення грошових коштів, які впливають на довіру до банківської системи, відтік депозитів, збільшення ризиків валютної девальвації, високий рівень інфляції, підвищення процентних ставок, регуляторні обмеження, скорочення обсягів довгострокових заощаджень, проблеми з банківською ліквідністю. Виділяється, що в сучасних умовах важливим є цифровізація депозитних послуг і проведення зваженої монетарної політики, яка ґрунтується на фактичних макроекономічних показниках і врахування психологічного фактору, оскільки негативні новини можуть викликати панічні настрої у населення. Проте зазначено, що завдяки злагодженим діям регулятора та банків при застосуванні монетарних інструментів, надходженню великих обсягів фінансової допомоги від зарубіжних партнерів та цифровізації банківського сектору, національна банківська система працює достатньо стабільно та забезпечує безперебійну роботу фінансових установ в умовах воєнного стану.

Ключові слова: депозити, ринок депозитних послуг; вкладники; комерційні банки; центральний банк; відсотки; фінансова стабільність; банківська система; монетарна політика.

Табл.: 1. Бібл.: 10.

Постановка проблеми. Ринок депозитних послуг – це важлива складова фінансового ринку, оскільки депозити є одним із основних джерел фінансування діяльності банківських установ. Залучення коштів через депозитний ринок дозволяє банкам надавати кредити та здійснювати інвестиції у різні галузі економіки, включаючи інновації, технології та інфраструктуру.

У результаті ринок депозитних послуг забезпечує залучення капіталу для розвитку бізнесу та споживчого кредитування, що сприяє розвитку не лише банківської системи, а й економіки країни загалом.

Проте в умовах воєнного стану та фінансової нестабільності на депозитному ринку виникають серйозні проблеми, які пов'язані зі зниженням довіри до банків і відтоком грошових коштів, що негативно впливає на стан банківської системи та макроекономічні показники. Тому для забезпечення фінансової стабільності необхідно вживати комплексні заходи, які спрямовані на підвищення довіри населення до банківської системи та враховують особливості розвитку ринку депозитних послуг у сучасних умовах. Тому тема дослідження актуальна й потребує детального розгляду.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливості функціонування банківської системи в умовах економічних криз та соціальних потрясінь активно досліджують вітчизняні вчені, а саме: Ю. В. Дятлова, К. Жирій, О. В. Іващук, В. В. Коваленко, В. Кузьменко, Н. Матвійчук, Т. В. Мединська, Р. Мірошник, В. Мирончук, В. О. Овчаренко, Н. Прокопенко, Н. М. Руцишин, Т. М. Халімон та інші. Найбільше уваги в дослідженнях науковців приділяється аналізу стану банківського ринку, динаміці показників його функціонування, а також визначенню ролі центрального банку та його рішень у стабілізації фінансово-кредитного сегмента.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Проте воєнний стан створює величезні виклики для депозитного ринку, які негативно впливають на результати діяльності банківських установ. Тому виникає необхідність дослідження особливостей розвитку ринку депозитних послуг у сучасних умовах та врахування їх у процесі фінансової стабілізації.

Мета статті. Головною метою дослідження є розкриття особливостей розвитку ринку депозитних послуг у сучасних умовах та визначення основних чинників, які найбільше впливають на його динаміку.

Виклад основного матеріалу. Ринок депозитних послуг відіграє ключову роль у фінансовій системі, забезпечуючи низку важливих функцій як для економіки в цілому, так і для окремих індивідуальних вкладників та підприємств. Пропонуючи різноманітні фінансові інструменти, банківські установи дозволяють вкладникам отримувати відсотки на свої заощадження. Одночасно ринок депозитних послуг підлягає регулюванню з боку держави та центрального банку для підтримки стабільності та захисту прав вкладників. Тому вважається, що ринок депозитів є основою функціонування фінансової системи, оскільки забезпечує циркуляцію капіталу, ефективність банківської системи та доступ до фінансових ресурсів. У результаті ринок депозитних послуг сприяє економічному розвитку, збереженню капіталу та забезпеченню фінансової стабільності.

У сучасних умовах депозитний ринок має суттєві особливості, які зумовлені воєнними діями та негативними макроекономічними очікуваннями, а також зовнішніми викликами табл. 1.

Таблиця 1

Особливості депозитного ринку в сучасних умовах

Перелік особливостей	Характеристика особливостей	Вплив на ринок депозитів
1	2	3
<i>1. Збільшення кількості негативних факторів, які впливають на поведінку вкладників</i>		
<i>1.1. Зменшення рівня довіри до банківської системи</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ризики банкрутства банків ✓ неможливості повернення депозитів ✓ страх замороження рахунків 	✓ збільшення відтоку коштів з банків
<i>1.2. Зростання впливу психологічних факторів</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ негативні новини викликають панічні настрої ✓ зміна споживчої поведінки вкладників 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ вкладники стають більш обережними ✓ вкладники уникають великих фінансових рішень
<i>1.3. Посилення інфляційних очікувань</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ значні ризики для депозитного ринку ✓ зниження реальної дохідності депозитів ✓ ризики знецінення заощаджень ✓ підвищення вимог до процентних ставок ✓ зміна поведінки вкладників 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ зниження попиту на депозити ✓ використання інших способів заощаджень ✓ проблема ліквідності банківської системи ✓ втрата довіри до банківської системи
<i>1.4. Використання короткострокових вкладень</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ надання переваги короткостроковим вкладенням ✓ зниження обсягів довгострокових депозитів 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ проблеми у фінансуванні довгострокових проектів ✓ проблема ліквідності банків
<i>2. Зростання кількості альтернативних інструментів</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ інвестиції у нерухомість ✓ інвестиції у дорогоцінні метали ✓ вкладення в криптовалюти ✓ вкладення в пенсійні фонди ✓ інвестування в бізнес ✓ інвестиції у цінні папери (військові державні облігації) 	✓ загроза відтоку депозитів за рахунок альтернативних інструментів для інвестування
<i>3. Пришвидшення цифровізації депозитних послуг</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ трансформування процесів відкриття депозитів ✓ зручні умови для управління депозитами ✓ доступ до депозитів у віддаленому режимі ✓ мобільні додатки без необхідності відвідувати відділення банку 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ зміна структури депозитного ринку ✓ залучення нових вкладників ✓ забезпечення стабільності банківської системи ✓ забезпечення безперервності фінансових операцій ✓ підвищення безпеки ✓ підвищення довіри до депозитів ✓ можливість реагувати на виклики воєнного часу

Закінчення табл. 1

1	2	3
4. <i>Необхідність активного регулювання депозитного ринку та проведення зваженої монетарної політики</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ зміна рівня процентних ставок за депозитами ✓ зміна розміру облікової ставки ✓ вплив на обсяг грошової маси ✓ стабілізація фінансового стану економіки 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ створення умов для стабілізації депозитного ринку ✓ вплив на привабливість депозитів для вкладників ✓ підтримка фінансової стабільності ✓ забезпечення ліквідності банків ✓ захист інтересів вкладників

Складено на основі [1; 2; 7; 9].

Так, війна, нестабільна економічна та політична ситуація здійснюють значний негативний вплив на ринок депозитів, оскільки зменшується рівень довіри населення до банківської системи через ризики банкрутства банків або неможливості повернення депозитів, а також страх замороження рахунків та інших можливих проблем. Тому вкладники в будь-який момент можуть почати масово знімати грошові ресурси з банківських депозитів і переміщувати їх у безпечніші активи, такі як нерухомість за кордоном, золото або іноземну валюту, намагаючись зберегти свої заощадження від знецінення або ризиків втрати.

До того ж у непередбачуваних умовах може посилюватись вплив психологічного фактору на ринок депозитних послуг. Негативні новини можуть викликати панічні настрої серед вкладників, що призводить до збільшення відтоку коштів з банків. Також змінюється споживча поведінка, вкладники стають більш обережними, можуть уникати великих фінансових рішень, відкладаючи значні інвестиції або витрати на більш стабільний період.

Необхідно також враховувати, що в умовах нестабільності та непередбачуваності, населення та бізнес більше схильні обирати короткострокові фінансові інструменти, що призводить до скорочення обсягів довгострокових депозитів, які традиційно є основою стабільності банківської системи. Банки, зіткнувшись зі скороченням довгострокових ресурсів, можуть відчути проблеми у фінансуванні довгострокових проєктів. Тому при зниженні обсягів депозитів, особливо довгострокових, банки можуть опинитись у кризі ліквідності, що змушує їх адаптувати свою політику, пропонуючи короткострокові продукти та більш привабливі умови.

Таким чином, воєнний стан та системні ризики суттєво впливають на обсяги заощаджень, змушуючи банки та вкладників адаптувати свої стратегії та поведінку до нових економічних реалій.

Під час макроекономічної нестабільності суттєво підвищується ризик інфляції, який здійснює негативний вплив на депозитний ринок, оскільки високий рівень інфляції зменшує реальну вартість заощаджень і змінює поведінку вкладників. Якщо рівень інфляції перевищує процентні ставки за депозитами,

то вкладники втрачають реальну купівельну спроможність своїх коштів. Також за високої інфляції вкладники очікують підвищених процентних ставок, щоб компенсувати втрати від знецінення грошей. Якщо банки не підвищують ставки до рівня, що перевищує інфляцію, депозити втрачають свою привабливість, і вкладники можуть шукати інші способи збереження капіталу. В умовах прискорення інфляційних процесів суттєво змінюється також поведінка вкладників, оскільки населення може взагалі уникати банківських заощаджень. У результаті інфляція може призвести до того, що банки зіткнуться з проблемами ліквідності, оскільки попит на депозити знижується, а вартість залучених коштів зростає. До того ж в умовах високої інфляції населення може також втратити довіру до банківської системи в цілому через непередбачуваність економічної ситуації та ризику знецінення заощаджень [3].

Отже, високий рівень інфляції також створює значні ризики для депозитного ринку, знижуючи реальну дохідність депозитів, змінюючи поведінку вкладників і підвищуючи вимоги до процентних ставок.

Особливістю розвитку ринку депозитних послуг у сучасних умовах є суттєве зростання кількості альтернативних інструментів для інвестування грошових коштів населення, що може знизити інтерес до традиційних депозитних продуктів, особливо в умовах низьких ставок за депозитами [3].

Інвестиції в нерухомість вважається відносно безпечним активом, особливо в періоди інфляції або економічної нестабільності. Проте нерухомість на відміну від депозитів, не гарантує швидкої ліквідності, а в умовах воєнних дій може бути зруйнована. Дорогоцінні метали, вважаються надійним активом, але вони не приносять регулярного доходу і їх вартість може значно коливатись на ринку.

Криптовалюти можуть приносити дуже високі доходи через швидке зростання вартості. Вони також є незалежними від традиційних фінансових систем і державного регулювання. Проте дуже висока волатильність і ризики втрати вкладених коштів через різкі коливання вартості або навіть зникнення криптовалютних платформ. Тому вважається, що криптовалюти є ризиковими інвестиціями, тоді як депозити пропонують стабільність та надійність.

Вкладення в пенсійні фонди також пропонують довгострокову стратегію збереження і накопичення капіталу. Вкладення в такі фонди не гарантують фіксованого доходу і на них впливають ринкові ризики. Тому вважається, що інвестиційні фонди мають потенціал для більшої дохідності, ніж депозити, але з більшими ризиками.

Інвестування в бізнес може приносити високі прибутки, якщо підприємство розвивається успішно. Тому вкладники, які шукають високих прибутків і готові до ризиків, обирають інвестиції в бізнес навіть в умовах воєнного стану.

Інвестиції грошових коштів у цінні папери можуть бути більш вигідними тільки в довгостроковій перспективі. Проте важливою альтернативою депозитним вкладом на сучасному етапі є військові державні облігації – це

цінні папери, випущені державою під час війни для залучення коштів на фінансування військових потреб і підтримку економіки в умовах воєнного стану. Вони є одним із інструментів державного запозичення, що дозволяє уряду залучати гроші від громадян, бізнесу та інституційних інвесторів для покриття військових витрат, відновлення інфраструктури та підтримки економічної стабільності. Військові облігації стали дієвим інструментом для підтримки економіки України та Збройних сил України. У сучасних умовах населення дедалі частіше купує військові облігації, оскільки є можливість допомагати державі в надскладні часи, придбавши їх у застосунку Дія.

Таким чином, в умовах воєнного стану є загроза відтоку грошових коштів населення і за рахунок альтернативних інструментів для інвестування. Банки змушені адаптуватися до викликів та впроваджувати нові заходи для збереження ліквідності та стабілізації ситуації.

За таких умов особлива увага приділяється регулюванню ринку депозитних послуг з боку центрального банку та проведенню зваженої монетарної політики. Безпосередній вплив на депозитний ринок здійснює монетарна політика центрального банку через рівень процентних ставок за депозитами. У періоди низьких ставок вкладники можуть отримувати менші доходи від депозитів, що знижує привабливість таких послуг. Водночас, коли ставки зростають, депозити стають більш вигідними для заощаджень. Своєю чергою рівень процентних ставок за депозитами залежать від розміру облікової ставки, обсягу грошової маси і загальної фінансової стабільності в економіці країни [3].

Облікова ставка є індикатором для комерційних банків, і впливає на рівень процентних ставок за депозитами та кредитами. Проте значне підвищення облікової ставки створює ризики для економічного зростання, інвестицій і кредитування. У фінансовій теорії звертається увага на те, що підвищення облікової ставки повинно відбуватись з урахуванням усіх макроекономічних факторів.

Суттєвий вплив на розмір процентних ставок за депозитами здійснює регулювання грошової маси з боку центрального банку. Центральний банк може проводити обмежувальну політику і зменшувати грошову масу, що призводить до підвищення процентних ставок за депозитами, або стимулюючу політику і через надлишок грошей в обігу знижувати ставки за депозитами.

Як уже зазначалось, на розмір процентних ставок за депозитами впливає також загальний стан економіки, тому монетарні інструменти теж використовуються для стабілізації рівня інфляції та коливань валютних курсів.

Таким чином, монетарна політика через контроль процентних ставок, ліквідності, інфляції та валютного курсу створює умови для стабілізації депозитного ринку, а політика центрального банку безпосередньо впливає на привабливість депозитів для вкладників і на здатність банків пропонувати конкурентні умови.

За останні роки Національний банк України активно використовував інструменти монетарної політики для збереження фінансової стабільності в країні, а також забезпечення фінансування потреб економіки. Так, 2 червня 2022 р. НБУ прийняло рішення про збільшення облікової ставки у 2,5 рази, з 9 до 25 %, яке викликало неоднозначні судження, проте стало ще одним шокком для економіки. Починаючи з липня 2023 р., облікова ставка почала зменшуватися і на 20 вересня 2024 р. становила 13 %. Такий крок НБУ був націлений на недопущення розвитку інфляції і знецінення заощаджень, у тому числі, запобігаючи їх відпливу з банків, нівелювання знецінення національної валюти і збільшення привабливості інвестицій у державні облігації, зменшення тиску на валютні резерви й нормалізацію курсоутворення [5; 10].

Ураховуючи послаблення фактичного та очікуваного цінового тиску, а також зниження ризиків для надходження міжнародної фінансової підтримки, Національний банк продовжує цикл пом'якшення процентної політики. Це дасть змогу підтримати розвиток кредитування та відновлення економіки без додаткових ризиків для цінової та фінансової стабільності.

Також фінансово-економічну стабільність забезпечує допомога від міжнародних партнерів, яка дала змогу наростити міжнародні резерви до майже 44 млрд дол. США. Також надійшов черговий транш від ЄС у розмірі 1,5 млрд євро. Ураховуючи це, Україна може розраховувати на 38 млрд дол. США зовнішньої бюджетної допомоги цього року [5].

Політика Національного банку України щодо депозитного ринку в умовах воєнного стану орієнтована на підтримку фінансової стабільності, забезпечення ліквідності банків та захисту інтересів вкладників. Тому для стабілізації депозитного ринку було прийнято Закон України № 2180-ІХ від 02.04.2022 р. «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб», який передбачає 100 % гарантію банківських вкладів фізичних та приватних осіб. Після закінчення тримісячного строку з дня скасування чи припинення воєнного стану максимальний розмір гарантованого відшкодування вкладникам українських банків становитиме 600 тис. грн, в умовах воєнного стану та після трьох місяців є 100 % гарантії за вкладами фізичних осіб у банках (включаючи проценти за вкладами) [8; 10].

У результаті депозити клієнтів залишаються основним джерелом фінансування банків і спостерігається тенденція до збільшення обсягів коштів клієнтів банків, що забезпечує високий рівень ліквідності попри військові ризики. Проте темпи притоку депозитів у гривнях до банківської системи у 2024 році сповільнились більше ніж у 4 рази порівняно з минулим роком [6].

Важливою особливістю сучасного фінансового ринку є те, що цифрові технології здійснюють суттєвий вплив на ринок депозитних послуг, трансформуючи процеси відкриття депозитів, управління рахунками, покращу-

ючи зручність для клієнтів та підвищуючи ефективність банківської системи. Технологічний прогрес та цифровізація фінансових послуг змінюють структуру депозитного ринку, а онлайн-банкінг забезпечує зручні умови для управління депозитами, що приваблює нових вкладників.

Цифровізація депозитних послуг в умовах воєнного стану забезпечує доступ до депозитів у віддаленому режимі. Завдяки цифровим платформам, громадяни можуть керувати своїми депозитами через інтернет або мобільні додатки без необхідності відвідувати відділення банку. Це особливо важливо під час бойових дій, коли доступ до фізичних банківських установ обмежений або небезпечний.

Клієнти можуть постійно відстежувати стан своїх депозитів через онлайн-сервіси, що підвищує прозорість і дає впевненість у збереженні заощаджень. Завдяки цифровим технологіям банки можуть оперативно змінювати умови депозитів, наприклад, підвищувати ставки або вводити нові акційні пропозиції для стимулювання заощаджень населення. Це допомагає залучати кошти та підтримувати ліквідність банківської системи. В умовах фінансової нестабільності клієнтам пропонують депозити з можливістю часткового або дострокового зняття коштів без штрафних санкцій, що дозволяє зберігати гнучкість фінансових ресурсів.

Також цифрові технології дозволяють клієнтам відкривати нові депозитні рахунки, поповнювати їх та отримувати відсотки дистанційно. Умови війни не перешкоджають інвестуванню в депозити, а навпаки, спрощують цей процес завдяки онлайн-доступу. Цифрові депозитні платформи дозволяють клієнтам у будь-який момент переказувати кошти з депозитного рахунку на інші рахунки, поповнювати карти або знімати готівку через банкомати. Це важливо для збереження фінансової гнучкості в умовах воєнного стану, коли швидкий доступ до грошей є критичним [4].

У сучасних умовах підвищуються ризики кіберзагроз, але цифрові технології постійно покращують безпеку депозитних операцій і захист персональних даних, що допомагає зберігати безпеку для коштів на депозитах. Це дозволяє підтримувати довіру до банківських послуг навіть у нестабільні часи. Разом з тим, кіберзагрози залишаються актуальною проблемою. Тому банки інвестують у системи кібербезпеки, щоб захистити кошти та особисті дані клієнтів.

Воєнний стан прискорює впровадження нових фінансових технологій, таких як роботизовані консультанти, які допомагають клієнтам обирати найвигідніші депозитні продукти. Ці технології можуть автоматично аналізувати ринок та пропонувати оптимальні рішення для заощаджень в умовах економічної нестабільності.

У результаті цифрові технології в умовах війни дозволяють банкам швидко й ефективно інформувати клієнтів про стан банківської системи, заходи безпеки та гарантії збереження коштів на депозитах. Це знижує ризик паніки серед населення, коли люди можуть масово знімати депозити через страх втрат [4].

Через цифрові канали банки можуть поширювати інформацію про державні програми підтримки населення або підприємств, а також надавати спеціальні депозитні продукти для військових чи постраждалих. Через цифрові платформи може надаватись інформація про програми гарантування вкладів, що дає вкладникам додаткову впевненість у безпеці їхніх заощаджень.

Також дуже важливим є можливість управління депозитами з-за кордону. Біженці та переселенці, які опинилися за межами своєї країни через бойові дії, можуть продовжувати керувати своїми депозитами та фінансами через онлайн-банкінг. Це дає їм доступ до власних заощаджень незалежно від їхнього місця перебування. Для вкладників, які втратили доступ до своїх документів або перебувають у небезпечних зонах, цифрові рішення дозволяють використовувати альтернативні методи ідентифікації для відкриття рахунків або доступу до заощаджень.

Отже, цифровізація депозитних послуг в умовах війни є життєво необхідною для забезпечення стабільності фінансової системи та доступу громадян до своїх заощаджень. Вона дозволяє підтримувати функціонування банків, забезпечувати безперервність фінансових операцій, підвищувати безпеку й довіру до депозитів, а також гнучко реагувати на виклики воєнного часу. Завдяки цифровим технологіям банки можуть надавати послуги, навіть коли фізичний доступ до банківських відділень є обмеженим або небезпечним, що робить цифрові рішення ключовим елементом стійкості банківської системи в кризові періоди.

Висновки та пропозиції. Таким чином, ринок депозитних послуг в сучасних умовах має багато особливостей, які впливають на його функціонування. Проте, завдяки злагодженим діям регулятора та банків при застосуванні монетарних інструментів, надходженню великих обсягів фінансової допомоги від зарубіжних партнерів та цифровізації банківського сектору, національна банківська система працює достатньо стабільно та забезпечує безперебійну роботу фінансових установ в умовах воєнного стану. Вважається, що втрати банківського ринку України в умовах війни помірні, і незважаючи на військові ризики, банки вчасно виконують свої зобов'язання перед вкладниками.

Список використаних джерел

1. Жирій К. Як банки допомагають вистояти економіці та громадянам у часи війни [Електронний ресурс] / К. Жирій. – 2022. – Режим доступу: <https://www.unian.ua/economics/finance/yak-banki-dopomagayut-vistoyati-ekonomici-tagromadyanam-uchasiviyuni-novini-ukrajina-11753254.html>.

2. Заславська О. І. Дилема зростання вартості банківських депозитів в умовах воєнного часу / О. І. Заславська // Актуальні питання економіки, обліку, фінансів та управління персоналом : збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 26 травня 2023 р.). – Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2023. – С. 92-93.

3. Матвійчук Н. Сучасні тенденції залучення депозитів банками України / Н. Матвійчук, Н. Жигар // Economic journal of Lesya Ukrainka Volyn National University. – 2023. – № 3(35). – С. 87-94.

4. Мірошник Р. Діджиталізація банківської системи України в сучасних умовах [Електронний ресурс] / Р. Мірошник, І. Кухта // Економіка та суспільство. – 2023. – № 49. – Режим доступу: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2327>.
5. Національний банк України знизив облікову ставку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua>.
7. Панченко О. Банківські ризики як об'єкт страхування в сучасних умовах / О. Панченко, О. Маслюк, А. Гориленко // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2020. – № 4(24). – С. 146-154.
8. Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс] : Закон України №2180-IX від 02.04.2022 р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2180-20#Text>.
9. Прокопенко Н. Принципи функціонування банківської системи України в умовах війни [Електронний ресурс] / Н. Прокопенко, В. Мирончук, І. Шепель // Економіка та суспільство. – 2022. – № 41. – Режим доступу: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1556/1497>.
10. Сучасний стан банківської системи України та перспективи її розвитку / Н. М. Руцишин, Пелех О. Р., Козак А. Р., Криворучко Н. М. // Вісник ЛТЕУ. Економічні науки. – 2024. – № 75. – С. 27-36.

References

1. Zhirii, K. (2022). *Yak banki dopomagayut vistoyati yekonomitsi ta gromadyanam u chasi viini [How banks help the economy and citizens survive in times of war]*. <https://www.unian.ua/economics/finance/yak-banki-dopomagayut-vistoyati-ekonomici-tagromadyanam-u-chasiviyni-novini-ukrajina-11753254.html>.
2. Zaslavska, O.I. (2023). Dilema zrostannya vartosti bankivskikh depozitiv v umovakh voennogo chasu [The dilemma of increasing the value of bank deposits in wartime conditions]. *Aktualni pitannya yekonomiki, obliku, finansiv ta upravlinnya personalom: zbirnik materialiv VI Mizhnarodnoi naukovo-praktichnoi konferentsii – Current issues of economics, accounting, finance and personnel management: collection of materials of the VI International Scientific and Practical Conference* (pp. 92-93). Vid-vo UzhNU «Goverla».
3. Matviichuk, N., Zhigar, N. (2023). Suchasni tendentsii zaluchennya depozitiv bankami Ukraini [Modern trends in attraction of deposits by banks of Ukraine]. *Economic journal of Lesya Ukrainka Volyn National University*, 3(35), 87-94.
4. Miroshnik, R., Kukhta, I. (2023). Didzhitalizatsiia bankivskoi systemy Ukrainy v suchasnykh umovakh [Digitization of the banking system of Ukraine in modern conditions]. *Yekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, (49). <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2327>
5. Natsionalnii bank Ukraini zniziv oblikovu stavku [The National Bank of Ukraine lowered the discount rate]. (n.d.). <https://bank.gov.ua>.
6. Ofitsiinii sait Natsionalnogo banku Ukrainy [Official website of the National Bank of Ukraine]. <https://bank.gov.ua>.
7. Panchenko, O., Maslyuk, O., Gorilenko, A. (2020). Bankivski riziki yak ob'ekt strakhuvannya v suchasnykh umovakh [Banking risks as an object of insurance in modern conditions]. *Problemy i perspektivi yekonomiki ta upravlinnya – Problems and prospects of economy and management*, (4(24)), 146-154.
8. Pro vnesennya zmin do deyakikh zakoniv Ukraini shchodo zabezpechennya stabilnosti sistemi garantuvannya vkladiv fizichnikh osib [On making changes to some laws of Ukraine on ensuring the stability of the deposit guarantee system of individuals], Law of Ukraine № 2180-IX (02.04.2022). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2180-20#Text>.

9. Prokopenko, N., Mironchuk, V., Shepel, I. (2022). Printsipi funktsionuvannya bankivskoi sistemi Ukrainy v umovakh viini. [The principles of functioning of the banking system of Ukraine in the conditions of war]. *Yekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, 41. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1556/1497>.

10. Rushchishin, N.M., Pelekh, O.R., Kozak, A. R., Krivoruchko, N.M. (2024). Suchasni stan bankivskoi systemy Ukrainy ta perspektivi ii rozvytku [The current state of the banking system of Ukraine and prospects for its development]. *Visnik LTEU. Yekonomichni nauki – Bulletin of the University of Lviv Technological University. Economic Sciences*, (75), 27-36.

Отримано 29.08.2024

UDC 336.71

Olena Panchenko

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Finance, Banking and insurance
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: pan68@ukr.net. **ORCID:** <http://orcid.org/0000-0001-8071-4983>

ResearcherID: [F-6779-2016](https://orcid.org/0000-0001-8071-4983)

Olena Tarasenko

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: prokopenkolena22@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0003-0701-933X>

Pavlo Anikeichyk

PhD of the department of finance, banking and insurance Chernihiv Polytechnic National
University (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: panikeichyk@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0006-1605-9092>

Serhiy Serhiyansky

PhD of the department of finance, banking and insurance Chernihiv Polytechnic National
University (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: ssg_90@ukr.net. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0004-5558-125X>

FEATURES OF DEPOSIT SERVICES MARKET DEVELOPMENT IN MODERN CONDITIONS

Within the article, peculiarities of the deposit services market in modern conditions are revealed, and their characteristics are provided. Among the most important features of the deposit market functioning under macroeconomic instability and martial law are the following: reduced confidence in the banking system and deposit outflows, a decline in long-term savings, increased risks of currency devaluation and high inflation.

It is noted that in modern conditions, a psychological factor has a significant impact on the deposit services market. Negative news can increase panic among depositors, leading to the increase in outflows from banks. Due to this, consumers' behavior is changing, and depositors may avoid major financial decisions, postponing significant investments or expenditures until a more stable period. A decline in confidence in the banking system leads to a massive withdrawal of funds from banks deposits and shift to safer assets.

It is noted that under conditions of instability and unpredictability, individuals and businesses are more likely to choose short-term financial instruments, which leads to reduction in long-term deposits and a decrease in the stability of the banking system.

During times of the macroeconomic instability, the risks of inflation increases significantly, which has a negative impact on the deposit market, since high inflation reduces the real value of savings and changes the behavior of depositors.

It is noted that the peculiarity of development of the deposit services market in modern conditions is a significant increase in the number of alternative instruments for investing households' funds, which may reduce interest in traditional deposit products, especially in the context of low deposit rates.

It is emphasized by the author that in today's environment, it is important to pursue a balanced monetary policy based on actual macroeconomic indicators and to take into account a psychological factor; as negative news can cause panic among the population. However, it is noted that due to the coordinated actions of the regulator and banks by using monetary instruments, the receipt of large amounts of financial assistance from foreign partners and digitalization of the banking sector, the national banking system is quite stable and ensures the smooth operation of financial institutions under martial law.

Keywords: *deposits; deposit services market; depositors; commercial banks; central bank; interest rates; financial stability; banking system; monetary policy.*

Table: 1. References: 10.